

គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ នៅកម្ពុជា

Committee for Free and Fair Elections in Cambodia

ខុមហ្វ្រែល COMFREL

ថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១១

Vision : A democratic society that democratization in particular democratic elections are promoted and qualified to bring benefits to people.

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

ស្តីពី

លទ្ធផលសិក្ខាសាលាសម្លេងម្ចាស់ឆ្នោត ឃុំឈើតុំ ស្រុកក្រគរ ខេត្តពោធិសាត់

ទស្សនៈ ដោយមានការគាំទ្រពីគណៈកម្មាធិការ ខុមហ្វ្រែល សហការជាមួយនឹង អង្គការវិជ្ជាជីវៈ បានរៀបចំសិក្ខាសាលាសម្លេងម្ចាស់ឆ្នោតមួយស្តីពី ការកំណត់តម្រូវការជាអាទិភាព ក្នុងឃុំ សង្កាត់ដាច់ស្រយាល ដែលធ្វើឡើងនៅ ឃុំឈើតុំ ស្រុក ក្រគរ ខេត្តពោធិសាត់ កាលពីថ្ងៃទី ១៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១១។ មានអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតប្រមាណ ៦៦ នាក់ (១៥%ជាស្ត្រី) មកពីគ្រប់ភូមិក្នុងឃុំ ដែលរួមមានតំណាងសហគមន៍បណ្តាញអង្គការសង្គមស៊ីវិល តំណាងគណបក្សនយោបាយប្រចាំឃុំ និងជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំអាជ្ញាធរភូមិ អង្គការមូលដ្ឋាន និងប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងឃុំបានចូលរួមពិភាក្សានៅក្នុងសិក្ខាសាលានេះ។

ទំនើប្រកបដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ ដែលប្រកបដោយលទ្ធផលប្រជាធិបតេយ្យ។

ប្រជាពលរដ្ឋដែលចូលរួមសិក្ខាសាលាស្ទើរតែ ១០០% បានបោះឆ្នោតគាំទ្រតម្រូវការជាអាទិភាពទាំង ៥ នៅក្នុងឃុំ ដែលស្នើឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំបច្ចុប្បន្ន យកចិត្តទុកដាក់ដោះស្រាយ និង/ឬគណបក្សនយោបាយទទួលយកដើម្បីដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីនយោបាយរបស់ខ្លួនក្នុងការបោះឆ្នោតឃុំ-សង្កាត់ខាងមុខ។

តម្រូវការជាអាទិភាព ទាំង ៥ ក្នុង ឃុំឈើតុំ ស្រុកក្រគរ ខេត្តពោធិសាត់

- ១ - ការសាងសង់ និងជួសជុលផ្លូវ ក្នុងឃុំ និងជាក់លាក់**
- សុំជួសជុលផ្លូវលំក្រាលគ្រួសក្រហម ១ខ្សែប្រវែង ២០០០ ម៉ែត្រ ទទឹង ៧ ម៉ែត្រ កំពស់ ០.៧០ ម៉ែត្រ ខ្នងលើ ៥.៧០ ម៉ែត្រចាប់ពីភូមិ កប៉ាស់ ទៅដល់ភូមិ ទៀនព្រៃ សូមសាងសង់ឱ្យរួចរាល់នៅឆ្នាំ ២០១៣។
  - សុំសាងសង់ផ្លូវលំដីស្ទើប្រវែង ២០០០ ម៉ែត្រ បាតក្រោម ៧ ម៉ែត្រ ខ្នងលើ ៥.៤០ ម៉ែត្រ កំពស់ ០.៧០ ម៉ែត្រ ចាប់ពីចំណុច វាលអញ្ជាញទៅដល់ទឹកចេញក្នុងភូមិ ទៀនព្រៃ សូមឱ្យរួចរាល់នៅឆ្នាំ ២០១២។
  - សុំជួសជុលផ្លូវលំក្រាលគ្រួសក្រហម ប្រវែង ១០ គីឡូម៉ែត្រ ទទឹង ៩ ម៉ែត្រ ពីភូមិ កប៉ាស់ (ផ្សារបំណាក់) ទៅភូមិទាហាន ដោយឆ្លងកាត់ភូមិចំនួន ៦ និងដាក់លូ២ កន្លែង លូមួយកន្លែងនៅចំណុចច្រកភ្នំខុស ទំហំ មុខកាត់ ១ ម៉ែត្រ និង លូមួយកន្លែងទៀតនៅចំណុចស្រែតាសំ មុខកាត់ ០.៨០ ម៉ែត្រ សូមចាប់សាងសង់ពីឆ្នាំ២០១៣ និងបញ្ចប់នៅឆ្នាំ២០១៥។

- សុំសាងសង់ស្ពានថ្មី ចំនួន៦កន្លែង ដោយចាក់បេតុង
  - ស្ពានទី១ ចំណុចមុនផ្ទះញ៉ាំង ប្រវែង ៨ ម៉ែត្រ ទទឹង ៤ ម៉ែត្រ
  - ស្ពានទី២ អ្នកតាមៅ ប្រវែង ២១ ម៉ែត្រ ទទឹង ៤ ម៉ែត្រ
  - ស្ពានទី៣ អន្លង់ធ្នង់ ប្រវែង ៨ ម៉ែត្រ ទទឹង ៤ ម៉ែត្រ
  - ស្ពានទី៤ ប្រឡាយស្រម៉ ប្រវែង ៧ ម៉ែត្រ ទទឹង ៤ ម៉ែត្រ
  - ស្ពានទី៥ អូរថ្ម ប្រវែង ១២ ម៉ែត្រ ទទឹង ៤ ម៉ែត្រ
  - ស្ពានទី៦ ស្តុវិល ប្រវែង ១៨ ម៉ែត្រ ទទឹង ៤ ម៉ែត្រ

ស្នើរសុំចាប់ធ្វើពីឆ្នាំ២០១៣បញ្ចប់ឆ្នាំ២០១៥។

- សុំផ្លូវលំដីសថ្មីមួយខ្សែប្រវែង ១០០០ ម៉ែត្រ ទទឹង ៥ ម៉ែត្រ ចេញពីភូមិ ចាមថ្មី មកដល់ភូមិ បំណាក់ ដោយឆ្លងកាត់ ភូមិ ចាមចាស់និងភូមិ ដង្កៀបក្តាម និង សុំសាងសង់ស្ពានថ្មីស្ពានមួយកន្លែងប្រវែង ១៨ ម៉ែត្រ នៅភូមិ ចាមថ្មី និង សុំដាក់លូរំដោះ ទឹក៣ ខ្សែ +
  - នៅចំណុចភូមិ ចាមចាស់ ទំហំមុខកាត់ ០.៦០ ម៉ែត្រ
  - នៅចំណុចភូមិ ដង្កៀបក្តាម ទំហំមុខកាត់ ០.៦០ ម៉ែត្រ
  - នៅចំណុចស្រែតាអុន ទំហំមុខកាត់ ០.៦០ ម៉ែត្រ សូមឱ្យហើយនៅឆ្នាំ ២០១២។

២ - ការសាងសង់បង្គន់អនាម័យ និងអណ្តូងទឹក

- សុំបង្គន់អនាម័យ មួយ សម្រាប់មួយ គ្រួសារ នៅ ៣២៧៥ គ្រួសារទទួលទាំង១១ ភូមិ ទំហំ ១,២ ម៉ែត្រ សូមចាប់ផ្តើមសាងសង់ពីឆ្នាំ ២០១១ រហូតដល់ឆ្នាំ២០១៣។
- សុំអណ្តូងទឹកស្អាតចំនួន ៥០ អណ្តូង នៅក្នុងមួយភូមិ ទូទាំងឃុំ សូមឱ្យបានរួចរាល់ចុងឆ្នាំ២០១២។

៣ - ការសាងសង់ទំលប់ និងប្រឡាយទឹក

- សុំទំលប់បង្ហូរទឹកចាក់បេតុងប្រវែង ១០ម៉ែត្រ ទទឹង ២ ម៉ែត្រ មួយខ្សែ ពីចំណុចទំនប់ព្រំសេះអូរបាក់កង នៅក្នុងឃុំទៀនព្រៃ សូមឱ្យបានរួចរាល់នៅឆ្នាំ ២០១២។
- សុំស្តារប្រឡាយចាស់១ខ្សែប្រវែង ២០០០ ម៉ែត្រ ទទឹង២ ម៉ែត្រ ជំរៅ១.៥០ ម៉ែត្រ ពីភូមិឈើទៃព ទៅផ្ទះ ចេក សូមចាប់ផ្តើមអនុវត្តពីឆ្នាំ ២០១២ និងបញ្ចប់ត្រឹមឆ្នាំ ២០១៣។

- សុំស្ថានីយ៍បូមទឹកពីស្ទឹងរោងដំរី មកភូមិបំណាក់ ភូមិកប៉ាស់ ភូមិចាមចាស់ និងសុំឲ្យដឹកប្រឡាយថ្មី ប្រវែង ២គីឡូម៉ែត្រ ទទឹងមាត់លើ ២ ម៉ែត្រ បាតក្រោម ៨ តឺក សម្រាប់នាំទឹកពីស្ថានីយ៍មកចូលភូមិ ៣ខាងលើ សូមឲ្យហើយនៅឆ្នាំ ២០១២។

៤ - ការស្នើសុំវត្តបណ្តុះបណ្តាល និងសាងសង់សាលារៀន

- សុំបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលធ្វើដីកំប៉ុស្តិ៍ ៦ វគ្គ ក្នុង១ឆ្នាំ សូមចាប់ផ្តើមអនុវត្តពីឆ្នាំ២០១២ខាងមុខនេះតទៅ។
- សុំសាងសង់សាលាបឋមសិក្សាស្ថិតនៅក្នុងភូមិក្បាលទាហាន ចំនួន ១ ខ្នងមាន ៥ បន្ទប់ ដែលមាន បង្គន់២ សាងសង់ពីថ្ម ប្រកប្រៀង សូមឲ្យបាននៅឆ្នាំ២០១២ខាងមុខ។
- សុំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកបច្ចេកទេសកសិកម្ម និងការដាំពូជស្រូវ ១០០ថ្ងៃ ឱ្យបាន៦វគ្គ ក្នុង ១ ឆ្នាំ នៅទូទាំងឃុំ សូមចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំ ២០១២ ខាងមុខនេះតទៅ។
- សុំផ្តល់វគ្គផ្សព្វផ្សាយស្តីពី អនាម័យសុខភាព នៅទូទាំងឃុំ ចំនួន៦វគ្គ ក្នុង១ឆ្នាំ សូមចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំ ២០១១នេះតទៅ។

៥- ការតបណ្តាញអគ្គិសនីថ្មី

- សុំតបណ្តាញអគ្គិសនីថ្មី ឲ្យបានគ្រប់១១ភូមិ ក្នុងឃុំឈើតុំ ក្នុងតម្លៃពី ៨០០ រៀល ទៅ១០០០រៀល ក្នុងមួយគីឡូវ៉ាត់ម៉ោង សូមចាប់ផ្តើមអនុវត្តពីឆ្នាំ ២០១១ និងបញ្ចប់ត្រឹមចុងឆ្នាំ ២០១២។

មុនពេលបញ្ចប់សិក្ខាសាលា មានកម្មវិធីប្រគល់របាយការណ៍ ពីតម្រូវការអាទិភាពដល់អ្នកដឹកនាំ គណបក្សនយោបាយប្រចាំឃុំ និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ។

លោក **ធីម ដុំក** តំណាងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ បានមានប្រសាសន៍ថា « បញ្ហាតបណ្តាញអគ្គិសនីថ្មីខ្ញុំសង្កេតឃើញថាវាពិតជាមានការលំបាក ពីព្រោះវាត្រូវការថវិកាច្រើន ដូច្នោះ ខ្ញុំបានប្រជុំពិភាក្សា ជាមួយក្រុមហ៊ុនអគ្គិសនីកន្លងទៅថ្មីៗនេះ និងមានការផ្លាស់ប្តូរពីបណ្តាញអគ្គិសនីទៅ បណ្តាញវ៉ារីអគ្គិសនីនៅពេលខាងមុខនេះហើយសំណង់នេះនិងចាប់ផ្តើមដំណើរការដើមឆ្នាំ២០១២នេះតទៅខ្ញុំ នឹងយកតម្រូវការដែលប្រជាពលរដ្ឋស្នើសុំខាងលើបញ្ជូនទៅថ្នាក់លើទៀត»។

លោក **ហៃល ថី** តំណាងគណបក្សសមរង្ស៊ី និងជាជំទប់ទីមួយ បានមានប្រសាសន៍ថា «តម្រូវការ ទាំង៥ដែលបានមកពីការស្នើសុំរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខាងលើ ខ្ញុំសូមឯកភាព នឹងខិតខំប្រឹងប្រែងជួយអភិវឌ្ឍន៍ ភូមិឃុំ ឲ្យកាន់តែរីកចម្រើន»។

សិក្ខាសាលានេះ មានគោលបំណង ឱ្យម្ចាស់ឆ្នោតនៅតំបន់ដាច់ស្រយាលទទួលបាន៖

១. ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិ តួនាទី និងកាតព្វកិច្ចរបស់ម្ចាស់ឆ្នោត ក្នុងការស្វែងយល់ពីតម្រូវការអាទិភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍នូវមូលដ្ឋាន។

- ២. ផ្តល់ឱកាសឱ្យម្ចាស់ឆ្នោតចូលរួម ជជែកពិភាក្សា ដើម្បីកំណត់តម្រូវការអាទិភាពក្នុងឃុំ សង្កាត់ របស់ខ្លួន។
- ៣. តម្រូវការអាទិភាពក្នុងឃុំ សង្កាត់ ជាចម្រើនយល់ និងត្រូវបានចងក្រងជា របាយការណ៍ដែលអាច ឱ្យសិក្ខាកាមងាយចងចាំដើម្បីចូលរួមតាមដាន ជម្រុញការអនុវត្តន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សា ឃុំ សង្កាត់ និង ការដាក់បញ្ចូលតម្រូវការក្នុងកម្មវិធីនយោបាយរបស់គណបក្សសម្រាប់ការបោះឆ្នោតឃុំ សង្កាត់ ឆ្នាំ ២០១២។

សិក្ខាសាលានេះក៏បានទទួលការឧបត្ថម្ភមូលនិធិពីសហភាពអឺរ៉ុប (EU), OXFAM NOVIB, NPA និង Forum Syd។

¹សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទំនាក់ទំនង ៖

១-លោក **មួង មឿត** (មន្ត្រីផ្នែកបណ្តាញ និងវេទិកា)

ទូរស័ព្ទលេខ ៖ ០១២ ៤៧១ ៣២៦

២-អ្នកស្រី **ហេង សុគន្ធា** (ជំនួយការផ្នែកបណ្តាញ និងវេទិកា)

ទូរស័ព្ទលេខ ៖ ០១៧ ៥៨៣ ៨៦៩

បេសកកម្ម ៖ បេសកកម្មរបស់ខុមហ្វ្រែល គឺជួយបង្កើតបរិយាកាសគួរជាទីពេញចិត្ត និងមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ទី១/ដើម្បីឱ្យមានដំណើរការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ តាមរយៈការបញ្ចុះបញ្ចូល តស៊ូមតិ ដើម្បីទទួលបាននូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សមរម្យ, ការអប់រំដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកបោះឆ្នោត អំពីសិទ្ធិ និងសកម្មភាពចូលរួមសង្កេតការណ៍របស់ពួកគេ ដែលអាចរារាំងនូវភាពមិនប្រក្រតី ព្រមទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឱ្យមានការវាយតម្លៃលើដំណើរការបោះឆ្នោតមួយដែលមិនលំអៀង និងមិនប្រកាន់បក្សពួក ទី២/ **ដើម្បីឱ្យមានអត្ថន័យនៃដំណាក់កាលក្រោយពេលបោះឆ្នោត** តាមរយៈការអប់រំ និងវេទិកាសាធារណៈក្នុងគោលបំណងជំរុញលើកទឹកចិត្តប្រជាពលរដ្ឋឱ្យចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយ និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចនានា ការតស៊ូមតិ/បញ្ចុះបញ្ចូលដើម្បីឱ្យមានការកែទម្រង់ដំណើរការបោះឆ្នោតដែលបង្កើននូវគណនេយ្យភាព (ការទទួលខុសត្រូវ) របស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត ព្រមទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឱ្យមានការវាយតម្លៃមួយដែលមិនលំអៀង និងប្រកាន់បក្សពួក ទៅលើការបំពេញកម្មវិធីនយោបាយ និងដំណើរការអនុវត្តន៍ការងាររបស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត។

¹ No 036

